

IMPERIVM KAROLI MAGNI
FVERITNE GERMANICVM.

Vi putant, Imperium in persona Karoli ita fuisse translatum in Germaniam, ut quod ante Romanorum fuerat, cœperit proprium esse Germanorum, sicut à Medis ad Persas, ab his ad Macedonas, ac tandem ad Romanos rerum summa transiit, magna in rerum ignoratione versantur. Nam Imperium Romanum omnium in terris Imperiorum quum sit ultimum, non potest aut debet ullum aliud alicubi Imperiū excogitari, in quod illud translatum sit. Vbicumque igitur fuit, fuit Romanum: neque est consequens, ut, si Imperator fuit Germanus, Imperium ejus fuerit Germanicum, nisi quintam & sextam, imo vero alias plures longo ordine Monarchias velimus comminisci. Neque vero ex patria administrantis, aut ex loco in quo Imperator degit, æstimandum est Imperium, sed ex jure, & origine, & capite ejus præcipuo, quod fuit, estque, & erit Roma; quum ne Constantinopolis quidem alio quam novæ Romæ titulo fuerit. Sedes Imperii Orientalis. Potestque adeo fieri, ut Germanus aliquis aut Gallus, in Germania aut Gallia Imperii Romani habenas regat: neque enim sub Nerva, Trajano, Hadriano, Hispanis, Imperium fuit Hispanicum: neque Constantius, Gratianus, Valentinianus Treveri in Gallia degentes, idcirco Imperium Gallicum administrare. Quod autem Imperiū Francicum aut Germanicum interdum dicimus, id non eo fit, ut negetur esse Romanum, sed ut significetur, apud quem, & in qua orbis parte Imperii Romani majestas resideat. Karolum vero Magnum qui ajunt Germanum patria, non Gallum fuisse, qua in sententiâ plerique hodie Germanorum sunt, videntur Geographiâ ignorantia, & patrii sui soli admiratione peccare. Sunt autem mali veritatis arbitri ignorantia & affectus. Res autem sic se habet: Sicut Gallia Pyrenæis & Rheno, ita Germania Rheno & Vistula omnibus terminatur. At Karolus noster natus est Ingelhemii, cis Rhenum, in solo Gallico, sub Rege Francorum Gallo, patre Gallo; quocirca non Germanis, sed Gallis accensendus est. Sedem quoque Regni sui fixit non in Germania, sed in Gallia, Aquisgrani, cis Rhenum, eamque urbem voluit vocari caput omnium civitatum & provinciarum Galliarum, sedemque Regni trans Alpes; nondum scilicet Lutetia ad eum, quem nunc habet, splendorem evecta. Ac licet pars illa Galliarum interdum Germania appelletur, non tamen propterea desinit esse Gallia, quandoquidem in ipsa etiam Gallia sunt Germania superior & inferior, partes Belgicarum. Neque etiam quia Francia quædam est in Germania, quæ illo ævo

Francia Orientalis dicta fuit, idcirco Karolus potius Imperator dictus fuit ab illis Francis, quam ab Occidentalibus qui sunt in Gallia; nam illa quidem Francia regnum non erat, sed appendix tantum regni Francorum Gallici, idcirco per Comitem administrabatur, qui quidem tunc erat Henricus. Manetque etiam hodie ista distinctio; nam Franciam Occidentalem sive Gallicam vocant Germani *Franck-reych*, hoc est regnum Francorum; Orientalem vero, Franconiam, sive *Franck-land*, hoc est, terram vel regionem Francorum. Propriam autem sedem Imperii Romani fuisse Galliam, non Germaniam, probant ista: I, Sedes Aquisgrani, quæ est in Gallia. II, Intentio Leonis Papæ; neque enim ille Comitem aliquem Germanum, sed Regem Francorum & Longobardorum evexit ad Imperium Romanum, eum ipsum scilicet, qui tot Regum fuerat successor, quique ante factus fuerat Advocatus & Patricius. III, Intentio ipsius Karoli; nihil enim ipsi causæ fuit, cur aliam vellet Imperii sedem, quam quæ fuerat regni Francorum: at hæc fuit Gallia, in hac quippe per annos totos ccc regnatum fuerat; in ea tot Reges nati, tot denati, tot sepulti. Ipsi adeo Regum Francorum filii in eriscunda patria hæreditate, Galliam inter se partiti sunt, non habita admodum Germaniarum ratione: itaque inter ipsos audies Reges Aurelianenses, Parisienses, Sueffionenses, Metenses; Germaniarum Reges non audies. Accedit IV, soli Gallici bonitas; neque enim est (ut vere scripsit C. Cæsar) ager Germanicus cum Gallico agro conferendus, tum urbes Gallicæ insignes, opesque, & constitutio Politica pariter atque Ecclesiastica, quum tunc temporis in Germania urbes insignes paucæ, divitiarum nullæ, religio multis locis esset Paganâ, barbaries vero & agrestis quædam vivendi ratio ubique vigerent. Quicquid enim humanitatis, religionisque Catholicæ & bonarum artium in Germania postea esse cœpit, id totum illuc ex Gallia translatum est. Itaque merito Poeta Saxo, qui sub Arnulpho Imperatore res Karoli descripsit, agens de Saxonibus devictis, ait:

*Copia pauperibus Saxonibus agnita primum
Tum fuerat rerum, quas Gallia fert opulenta.*

Quintò, Probat idem actiones Karoli; nam is, I, Episcopos plerosque Germaniarum Gallis Archiepiscopis voluit esse subjectos, Moguntiacum quidem Alemannos & Bavaros, Coloniensem vero Saxones, hoc est, Ostfalos, Westfalos, & Angrivarios. II, Comitibus pleraque ipse celebravit in Gallia. III, Synodos quoque in Gallia, & præsertim sub finem vitæ famosas